

Financiële bijlage D66-verkiezingsprogramma

D66 staat garant voor een solide financieel beleid, dat ruimte biedt voor investeringen in de kwaliteit van de samenleving en economische dynamiek. Het verkiezingsprogramma van D66 ziet kans de onderwijsuitgaven in 2011 met € 2,5 miljard te verhogen en de werking van de arbeidsmarkt structureel te verbeteren. Versterking van de kenniseconomie en hogere arbeidsparticipatie zijn essentieel in onze economie van de toekomst. D66 schuift de problemen niet voor zich uit. De AOW-leeftijd moet op termijn naar 67 jaar en de algemene heffingskorting wordt geïndividualiseerd. Zo blijft de vergrijzing ook in de toekomst betaalbaar.

D66-plannen voor 2011

In totaal wil D66 de uitgaven in 2011 met € 5 miljard verhogen. Voor lastenverlichting is een bedrag van € 8,6 miljard geraamd. Daar staat voor € 6,6 miljard aan bezuinigingen tegenover. De belastinggrondslag wordt met € 1,9 miljard verbreed, en daarnaast worden milieuvervuilende activiteiten zwaarder belast. Dit laatste moet € 2,7 miljard opleveren. Rekening houdend met een budgettaire ruimte van € 6,5 miljard leidt dit tot een verbetering van het EMU-saldo van € 4,1 miljard in 2011.

Nieuw beleid 2011

	Nieuw D66-beleid 2011 (in miljarden €)	13,6
a	Uitgavenverhogingen	5,0
a 1	w.v. onderwijs	2,5
a 2	w.v. natuur	0,3
a 3	w.v. milieuvriendelijke energie	0,3
a 4	w.v. kinderopvang	0,4
a 5	w.v. openbaar vervoer	0,5
a 6	w.v. overig	1,1
b	Lastenverlichting	8,6
b 1	w.v. earned income tax credit	2,5
b 2	w.v. lagere belastingtarieven	4,8
b 3	w.v. overig	1,3
c	Totaal nieuw beleid	13,6
d	Vermindering staatsschuld	4,1

Toelichting:

a1: D66 verhoogt de onderwijsuitgaven in 2011 met € 2,5 miljard. Ongeveer de helft hiervan zal worden geïnvesteerd in hogere lerarensalarissen en betere scholing van leraren. Verder wil D66 o.a. investeren in voor- en vroegschoolse educatie en het bestrijden van taalachterstanden, tegengaan van voortijdig schoolverlaten, hoger onderwijs en brede scholen.

a2: D66 wil € 0,3 miljard extra investeren in natuur.

a3: D66 trekt in de periode 2008-2011 jaarlijks € 250 miljoen uit voor de 'transitie' naar duurzame, milieuvriendelijke energie.

a4: Voor het grootschalig toegankelijk maken van kinderopvang is € 0,4 miljard geraamd.

a5: D66 wil dat de ruimte in het Infrastructuurfonds meer wordt benut voor verbetering van het openbaar vervoer. Dit betekent een verschuiving van zo'n € 0,5 miljard.

a6: D66 trekt € 1,1 miljard uit voor overig nieuw beleid. Dit wordt o.a. besteedt aan een verhoging van de WW-uitkering naar 80% van het laatstverdiende loon in de eerste WW-maand, verhoging van het cultuurbudget naar 1% van de netto rijksuitgaven, versterking van de rechterlijke macht en invoering van een reclamevrije publieke omroep. Ook komt er extra geld beschikbaar voor verbetering van de prenatale diagnostiek bij zwangeren en voor de vergroting van het bezoek aan consultatiebureaus.

b: D66 streeft naar lastenverlichting om de werking van de arbeidsmarkt structureel te verbeteren. Dat is goed voor de arbeidsparticipatie. Daarnaast compenseert de lastenverlichting voor de verwachte stijging van de zorgpremies.

b1: D66 wil € 2,5 miljard uittrekken voor de invoering van een earned income tax credit (eitc). De eitc is een inkomensafhankelijke arbeidskorting die geleidelijk wordt afgebouwd naarmate werknemers meer gaan verdienen. Op die manier wordt de werkgelegenheid aan de onderkant van de arbeidsmarkt bevorderd.

b2: door middel van lagere tarieven wordt de arbeidsparticipatie verder gestimuleerd. Tevens wordt zo gecompenseerd voor de hoge zorgpremies. Het bedrag van € 4,8 miljard correspondeert met een tariefverlaging van 2% in de eerste, tweede en derde schijf.

b3: D66 wil verder een aantal specifieke lastenverlichtingen doorvoeren. Zo wordt de opbrengst van de congestieheffing gebruikt voor een verlaging van de motorrijtuigenbelasting. Stages en scholing zullen fiscaal worden gestimuleerd, en de WBSO voor startende innoverende ondernemingen wordt verruimd.

Financiering D66-beleid in 2011

Dekking 2011 (in miljarden €)		
e	Budgettaire ruimte	6,5
f	Bezuinigingen	6,6
f 1	w.v. sociale zekerheid	1,8
f 2	w.v. zorg	1,4
f 3	w.v. overheid en bestuur	2,3
f 4	w.v. overig	1,1
g	Verbreding belastinggrondslag	1,9
h	Vergroening belastingstelsel	2,7
i	Totaal	17,7

Toelichting:

e: D66 gaat vooralsnog uit van de budgettaire ruimte van € 6,5 miljard, zoals die eerder dit jaar door het CPB is becijferd

f1: D66 wil € 1,8 miljard besparen in de sociale zekerheid. Dit gebeurt o.a. door de maximale WW-duur te verkorten naar 2 jaar en de WW voortaan door gemeenten te laten uitvoeren. Mede in verband hiermee zijn ook bezuinigingen op het UWV en CWI mogelijk. Daarnaast wordt er € 700 miljoen bespaard op de weinig effectieve reïntegratiesubsidies. Laatstgenoemde middelen wil D66 gebruiken als financieringsbron voor de (effectievere) eetc.

f2: naar aanleiding van de rapporten-Scheepbouwer en –Bakker ziet D66 ruimte voor flinke efficiencywinst in de zorgsector. Door een betere marktwerking en meer innovatie en ICT moet het mogelijk zijn kosten te besparen en de kwaliteit te verbeteren. Dit zorgt er tevens voor dat de premies minder hard zullen stijgen.

f3: D66 wil € 2,3 miljard besparen door de overheid beter te organiseren en efficiënter te werken. Zo levert vermindering van het aantal beleidsonderzoeken een bezuiniging op. Ook wordt er bespaard door de vermogens van de provincies af te romen door middel van een korting op de uitkering uit het Provinciefonds.

f4: D66 boekt voor € 1,1 miljard aan overige bezuinigingen. Hieronder valt o.a. de herallocatie van het Infrastructuurfonds ten gunste van het openbaar vervoer. Ook zullen fusies in het voortgezet onderwijs niet langer financieel worden gestimuleerd. De opbrengst van deze maatregel vloeit terug naar het onderwijs.

g: D66 wil het belastingstelsel efficiënter maken door de belastinggrondslag te verbreden. Dit gebeurt door o.a. de landbouwvrijstelling af te schaffen. Daarnaast wil D66 de algemene heffingskorting individualiseren. De overdraagbaarheid hiervan wordt eerst geheel afgeschaft voor de zogenaamde 1990-generatie (geboren vanaf 1972). Vervolgens wordt de overdraagbaarheid in stappen van 10% per jaar afgebouwd voor eerdere generaties. Deze maatregel is zeer goed voor de arbeidsparticipatie en draagt in hoge mate bij aan verbetering van de houdbaarheid van de collectieve financiën op lange termijn.

h: D66 vergroent het belastingstelsel door een pakket van maatregelen. Eén daarvan is een naar tijd en plaats gedifferentieerde congestieheffing, een vorm van rekening rijden waarbij het tarief dat automobilisten betalen afhankelijk is van tijd en plaats. Dit levert ± € 0,7 miljard op, die wordt teruggesluisd t.b.v. een lagere motorrijtuigenbelasting. Daarnaast voorziet het pakket o.m. in een grootverbruikersheffing, een verhoging van de BTW op sierteelt en een heffing op vliegtuigstoelen.

Houdbaarheid op lange termijn

Het D66-beleid levert een grote bijdrage aan verbetering van de houdbaarheid van de overheidsfinanciën op lange termijn. Naar schatting verbetert deze met € 12,1 miljard.

	Lange termijn (in miljarden €)	
d	Saldoverbetering 2011	4,1
j	Verhoging AOW-leeftijd en hogere arbeidsparticipatie ouderen	4,3
k	Beperking kinderbijslag	0,6
l	Individualisering algemene heffingskorting	2,3
m	Doorwerking WW-maatregelen en participatie arbeidsmarkt	0,8
n	Verbetering houdbaarheid lange termijn	12,1

Toelichting:

d: De saldoverbetering in 2011 levert een bijdrage van € 4,1 miljard aan verbetering van de houdbaarheid van de overheidsfinanciën.

j: D66 verhoogt de AOW-gerechtigde leeftijd stapsgewijs (ieder jaar met één maand), zodat deze na 2030 op 67 jaar zal uitkomen. Daarnaast

zorgt het D66-beleid ervoor dat oudere werknemers beneden de AOW-gerechtigde leeftijd langer blijven doorwerken. Dit levert op lange termijn een belangrijke bijdrage (€ 4,3 miljard) aan het betaalbaar houden van onze vergrijzende samenleving.

k: D66 wil graag investeren in kinderen. Onderwijs en kinderopvang zijn speerpunten in de D66-plannen. Voor de kinderbijslag kan daarom minder geld uitgetrokken worden. De extra kosten voor ieder volgend kind nemen voor ouders af, en D66 wil dit principe in de komende kabinetsperiode ook op de kinderbijslag gaan toepassen. In de jaren na 2011 levert dit een besparing van € 0,6 miljard op.

l: De individualisering van de algemene heffingskorting zal voor een deel al in 2011 effect opleveren, maar zal vervolgens ook doorwerken in de jaren daarna. De maatregel levert op die manier een grote bijdrage aan het betaalbaar houden van de vergrijzing.

m: De maatregelen op het gebied van de WW en verbetering van de arbeidsmarkt zullen ook na 2011 gunstige effecten hebben. Deze bedragen naar schatting € 0,8 miljard.